

**UCHWAŁA NR .../...../19
RADY MIEJSKIEJ W SOLCU KUJAWSKIM
Z DNIA GRUDNIA 2019 ROKU**

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Solec Kujawski na rok 2020

Na podstawie art. 4¹ ust.1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277)

**RADA MIEJSKA W SOLCU KUJAWSKIM
UCHWAŁA, CO NASTĘPUJE:**

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Solec Kujawski na rok 2020 wraz z preliminarnym wydatków, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Solca Kujawskiego oraz Dyrektorowi Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 roku.

UZASADNIENIE
DO UCHWAŁY NR / /19
RADY MIEJSKIEJ W SOLCU KUJAWSKIM
Z DNIA GRUDNIA 2019 ROKU

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Solec Kujawski na rok 2020

Zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 ze zm.) realizacja działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wymienia szczegółowe zadania, których realizacja powinna być prowadzona zgodnie z art. 4¹ ust.1 w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, uchwalanego corocznie przez Radę Gminy. Zadania gminy w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi mogą być realizowane na wiele sposobów. Jest to uzależnione od możliwości i potrzeb gminy. W tym celu dokonano analizy problemów alkoholowych w Solcu Kujawskim, a Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Solec Kujawski na 2020 rok opracowany został w oparciu o te materiały.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych skierowany jest nie tylko do osób uzależnionych od alkoholu, lecz do całej społeczności lokalnej i został pozytywnie zaopiniowany przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Solcu Kujawskim

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest wymagane i uzasadnione.

DYREKTOR
Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Solcu Kujawskim

mgr Hanka Stamm

*Załącznik do Uchwały Nr / /19
Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim
z dnia 2019r.*

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych
dla Gminy Solec Kujawski na rok 2020**

Spis treści:

I. WPROWADZENIE.....	str. 3
II. DIAGNOZA PROBLEMU UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY NA TERENIE GMINY SOLEC KUJAWSKI.....	str.5
1. Dostępność alkoholu.....	str. 5
2. Analiza częstotliwości występowania zagrożenia patologią wśród dzieci i młodzieży szkolnej oraz kryteria nieprzystosowania społecznego występujące na terenie Gminy Solec Kujawski.....	str. 6
3. Działania profilaktyczne szkół na terenie gminy w roku szkolnym 2018/2019.....	str. 7
4. Wielkość problemu alkoholowego w środowisku lokalnym na podstawie danych Gminnej Komisji Rozwiązywania problemów Alkoholowych w Solcu Kujawskim.....	str.9
5. Problemy społeczne wynikające z nadużywania alkoholu.....	str. 9
III. ZASOBY LOKALNE DO PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI PROFILAKTYCZNEJ I POMOCOWEJ.....	str.13
IV. ADRESACI PROGRAMU.....	str.13
V. CELE PROGRAMU I GŁÓWNE KIERUNKI DZIAŁAŃ.....	str.13
1. Cel główny.....	str.14
2. Cele szczegółowe.....	str.14
3. Główne kierunki działań.....	str.15
VI. ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.....	str.14
VII. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU.....	str.18
VIII. REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.....	str.19
IX. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNYCH KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.....	str.20
X. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA ORAZ KOSZTY WYDATKÓW REALIZACJI ZADAŃ GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.....	str.20

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH DLA GMINY SOLEC KUJAWSKI NA ROK 2020

I. WPROWADZENIE

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zobowiązuje jednostki samorządu terytorialnego do:

- podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy,
- popierania tworzenia i rozwoju organizacji społecznych, których celem jest krzewienie trzeźwości i abstynencji, oddziaływanie na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielanie pomocy ich rodzinom, jak również zapewnienia warunków sprzyjających działaniom tych organizacji,
- współdziałania również z Kościołem Katolickim i innymi kościołami oraz związkami wyznaniowymi w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.

2. Realizacja zadań, o których mowa w w/w ustawie jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego corocznie przez radę gminy, uwzględniającego cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Program jest realizowany przez ośrodek pomocy społecznej, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej, lub inną jednostkę wskazaną w tym programie.

3. Krajowy program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych realizowany jest poprzez: promocję zdrowia; profilaktykę, redukcję szkód, rehabilitację (readaptację, reintegrację) zdrowotną, społeczną i zawodową; współpracę międzynarodową w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

4. Rozwiązywanie problemów alkoholowych oznacza podejmowanie wszechstronnych działań ukierunkowanych na osoby uzależnione od alkoholu i ich rodziny, w trosce o zmniejszenie destrukcyjnych skutków nadużywania alkoholu. Szkody wynikające z nadużywania alkoholu występują we wszystkich obszarach życia ludzkiego. Istnieje, zatem konieczność podjęcia intensywnych i skutecznych działań profilaktycznych, leczniczych, prewencyjnych

i rehabilitacyjnych.

5. Działania zaplanowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2019 r. stanowią nie tylko kontynuację zadań i przedsięwzięć zapoczątkowanych w minionych latach, ale także dają odpowiedź na nowe sugestie i potrzeby środowisk realizujących zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

6. Podstawa prawna i merytoryczna programu.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Solec Kujawski na rok 2020 opracowano na podstawie:

- Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 r., poz. 2277 t.j.).
- Ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 217 ze zm.).
- Ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. z 2018 r., poz.1205).
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390 ze zm.).
- Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 ze zm.).
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r., poz. 852 ze zm.).
- Ustawy z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 506 ze zm.).
- Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r., poz. 688 ze zm.).

Dokumenty krajowe, regionalne i lokalne, z realizacją, których koresponduje realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Solec Kujawski na rok 2019:

- Narodowy Program Zdrowia na lata 2016 – 2020 (Rozporządzenie Rady Ministrów z 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020, Dz.U.2016, poz.1492).
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020.
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2016-2020 (Uchwała Nr XII/116/15 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 18 grudnia 2015 r.).

II. DIAGNOZA PROBLEMU UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY NA TERENIE GMINY SOLEC KUJAWSKI

Diagnoza problemów alkoholowych, przemocy służy przede wszystkim dostosowaniu lokalnej polityki wobec problemu alkoholizmu. Diagnoza ma charakter dynamiczny i wymaga stałej aktualizacji, a monitoring problemów alkoholowych dostarcza danych do ewaluacji podejmowanych działań.

1. Dostępność alkoholu.

Alkohol jest towarem legalnym, powodującym jednak istotne szkody zdrowotne, społeczne i ekonomiczne. Dlatego obrót napojami alkoholowymi objęty jest pewnymi prawnymi ograniczeniami zarówno pod względem dostępu fizycznego (gęstość sprzedaży), jak i ekonomicznego (podatek akcyzowy).

Tabela nr 1: Statystyka wydanych w 2018 roku zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Solec Kujawski.

Sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Solec Kujawski		ROK 2018
1.1 Liczba punktów sprzedaży, posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży:		
a)	A - do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwo	37
b)	B - od 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa)	36
c)	C - powyżej 18 % zawartości alkoholu	36
1.2. Liczba punktów sprzedaży, posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży:		
a)	A- do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwo	18
b)	B -od 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa)	7
c)	C - powyżej 18 % zawartości alkoholu	6
1.3. Liczba wydanych zezwoleń:		
a)	na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży	55
b)	na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży	18
1.4. Liczba cofniętych zezwoleń:		
a)	z powodu likwidacji punktu	15
b)	z powodu braku uiszczenia opłaty	3
c)	z powodu nie przestrzegania zasad sprzedaży napojów alkoholowych	0
d)	z powodu rezygnacji z zezwolenia	1

Źródło: *Urząd Miejski w Solcu Kujawskim.*

2. Analiza częstotliwości występowania zagrożenia patologią wśród dzieci i młodzieży szkolnej oraz kryteria nieprzystosowania społecznego występujące na terenie Gminy Solec Kujawski (zestawienie dotyczy roku szkolnego 2018/2019, sporządzono na podstawie danych pochodzących od pedagogów szkolnych):

Szkoła Podstawowa Nr 1

<i>Liczba uczniów ogółem</i>	<i>573 uczniów</i>
▪ brak odpowiedniej opieki w rodzinie	21 uczniów
▪ nadzór kuratora sądowego	12 uczniów
▪ nadużywanie alkoholu w rodzinie	10 uczniów
▪ przemoc fizyczna wobec dzieci	3 uczeń
▪ konflikty rodzinne	20 uczniów
▪ agresja wobec innych uczniów	20 przypadków
▪ wandalizm	6 przypadków
▪ wymuszenia pieniędzy (rzeczy)	0
▪ uczestnictwo w grupach nieformalnych	2
▪ wagary	11 uczniów
▪ spożywanie alkoholu	3 uczniów
▪ palenie papierosów	23 uczniów
▪ używanie narkotyków	2 uczniów

Szkoła Podstawowa Nr 4

<i>Liczba uczniów ogółem</i>	<i>1103 uczniów</i>
▪ brak odpowiedniej opieki w rodzinie	ok. 50 uczniów
▪ nadzór kuratora sądowego	16 uczniów
▪ nadużywanie alkoholu w rodzinie	ok.18 uczniów
▪ przemoc fizyczna wobec dzieci	brak informacji
▪ konflikty rodzinne	brak informacji
▪ agresja wobec innych uczniów	21
▪ wandalizm	ok. 5
▪ wymuszenia pieniędzy	2 uczniów
▪ uczestnictwo w grupach nieformalnych	5 uczniów
▪ wagary	23 uczniów
▪ spożywanie alkoholu	5 uczniów
▪ palenie papierosów	19 uczniów

- używanie narkotyków brak informacji

Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych

<i>Liczba uczniów ogółem –</i>	165 uczniów
▪ brak odpowiedniej opieki w rodzinie	9 uczniów
▪ nadzór kuratora sądowego	3 uczniów
▪ nadużywanie alkoholu w rodzinie	5 uczniów
▪ przemoc fizyczna wobec dzieci	brak informacji
▪ konflikty rodzinne	8 uczniów
▪ agresja wobec innych uczniów	3
▪ wandalizm, niszczenie mienia szkoły	2
▪ wymuszenia pieniędzy	brak informacji
▪ uczestnictwo w grupach nieformalnych	brak informacji
▪ wagary	22 uczniów
▪ spożywanie alkoholu	33 uczniów
▪ palenie papierosów	49 uczniów
▪ używanie narkotyków	7 uczniów

Pedagodzy szkolni, podając powyższe dane opierali się na oficjalnie zgłoszonych i wykrytych przypadkach.

3. Działania profilaktyczne szkół na terenie gminy w roku szkolnym 2018/2019

Szkoła Podstawowa nr 1

a) Liczba wdrażanych programów profilaktycznych w szkole – 3:

- Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny
- Stop wagarom
- Szkoła z charakterem

b) Liczba uczestników szkolnych programów profilaktycznych:

- dzieci i młodzież – 350,
- rodzice - 0,
- nauczyciele - 50.

c) Liczba osób przeszkolonych w zakresie interwencji i pomocy ofiarom przemocy w rodzinie – 26.

Inne działania profilaktyczne:

- Spotkania ze specjalistą ds uzależnień
- Warsztaty profilaktyczne nt. alkoholu, papierosów, fonoholizmu, cyberprzemocy

Szkoła Podstawowa Nr 4 w Solcu Kujawskim

a) Liczba wdrażanych programów profilaktycznych w szkole – 3:

- Program Profilaktyczny Szkoły,
- „Bezpieczna szkoła”,
- „Bezpieczna + ”

b) Liczba uczestników szkolnych programów profilaktycznych:

- dzieci i młodzież – 1103,
- rodzice – ok. 300,
- nauczyciele – 55.

c) Liczba osób przeszkolonych w zakresie interwencji i pomocy ofiarom przemocy w rodzinie – 41.

d) Inne działania profilaktyczne:

- Dyżury terapeuty ds. uzależnień,
- Spotkania uczniów z policjantem na zajęciach,
- Godziny wychowawcze na temat stosowania wszelkiego rodzaju używek.
- Zapobieganie agresji, przemocy i cyberprzemocy poprzez cykl spotkań z policjantem, rodzicami, uczniami, pracownikami sądu, pedagogiem, zajęcia z psychologiem.
- Monitorowanie obiektu szkolnego. Obserwacja uczniów i konsekwentne reagowanie na pojawiające się problemy .
- Koordynowanie działań profilaktycznych z innymi instytucjami (MGOPS, Sąd Rodzinny i Nieletnich, kuratorzy, PPP,PZP,PCPR, Punkt Światelko).
- Analiza zagrożeń dwa razy w ciągu roku szkolnego przedstawienie na posiedzeniach Rady Pedagogicznej przez pedagoga.

Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Solcu Kujawskim

a) Liczba wdrażanych programów profilaktycznych w szkole – 4:

- „Jak żyć z ludźmi”,
- „Nasze spotkania”,
- Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny
- Program „Fred goes net” – kierowany do młodych użytkowników marihuany.

b) Liczba uczestników szkolnych programów profilaktycznych:

- młodzież – 160,
- rodzice – 100,
- nauczyciele – 20.

c) Liczba osób przeszkolonych w zakresie interwencji i pomocy ofiarom przemocy w rodzinie - 1.

Inne działania profilaktyczne:

- dyżur specjalisty ds. uzależnień 2x w m-cu na terenie szkoły,
- szkolenia dla rodziców w zakresie wczesnej interwencji w sytuacji gdy dziecko sięga po środki zmieniające świadomość używania przez ich dzieci środków zmieniających świadomość
- zorganizowanie z OHP w Bydgoszczy prelekcji dla młodzieży na temat szkodliwości używania środków psychoaktywnych (90 osób)

4. Wielkość problemu alkoholowego w środowisku lokalnym na podstawie danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Solcu Kujawskim.

Tab. 2. Wnioski do GKRPA w latach 2016-2018

	2016	2017	2018
Liczba wniosków o leczenie odwykowe skierowane do GKRPA	49	48	29
Liczba wniosków o leczenie odwykowe, skierowanych do sądu	31	33	9
Liczba osób, które podjęły leczenie odwykowe	8	6	10

Źródło: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Solcu Kujawskim.

Wskaźnikiem problemów alkoholowych występujących w gminie jest też liczba wniosków o zobowiązanie osób do leczenia odwykowego, przyjętych do GKRPA. Jak wynika z powyższej tabeli liczba wniosków o leczenie odwykowe w 2016 i 2017 roku kształtuje się mniej więcej na podobnym poziomie. W 2018 roku zmniejszyła się zarówno liczba wniosków przyjętych do GKRPA jak i liczba wniosków o leczenie odwykowe skierowanych do sądu. Analizując jednak liczbę osób zgłoszonych do Komisji należy pamiętać, że ustawową procedurą objęte są nie tylko osoby zgłoszone w danym roku kalendarzowym. Podejmuje się bowiem działania skierowane do wszystkich osób zarejestrowanych jako osoby nadużywające alkoholu. Są to sprawy, których prowadzenie ze względu na specyfikę choroby alkoholowej (nawroty, niekonsekwencja, mechanizmy obronne, a zwłaszcza mechanizm zaprzeczeń) jest rozciągnięte w czasie, wstrzymane i odnawiane. Stąd działania Komisji nie mogą ograniczać się tylko do zgłoszeń bieżących.

5. Problemy społeczne wynikające z nadużywania alkoholu.

Picie alkoholu odbywa się najczęściej w przestrzeni społecznej (w określonych miejscach, czasie

i w otoczeniu innych ludzi), a negatywne efekty działania alkoholu (agresja, przemoc, zachowania ryzykowne, zachowania przestępcze, wypadki) dotyczą nie tylko pijącego, ale również otaczającego osoby. Najważniejsze szkody społeczne wynikające z picia alkoholu to:

- zaburzenia życia rodzinnego związane z alkoholem, w tym zjawisko przemocy w rodzinie,
- nietrzeźwość w miejscach publicznych (zakłócenia porządku i nagabywanie, przestępstwa, wykroczenia, wypadki, nietrzeźwość w miejscu pracy).

Członkowie rodzin z problemem alkoholowym są grupą ryzyka, która jest szczególnie narażona na przemoc. Trzeba jednak pamiętać, że przemoc może mieć miejsce zarówno w rodzinach tzw. dysfunkcyjnych (gdzie są takie zjawiska jak: uzależnienie, bezrobocie itp.) jak i w rodzinach o wysokim statusie społecznym, w których z pozoru nie ma większych problemów. Oszacowaniu skali zjawiska przemocy w rodzinie w środowisku lokalnym służą dane dotyczące realizacji procedury Niebieskiej Karty.

Tab. 3. Realizacja Procedury Niebieskiej Karty w latach 2016-2018

L. p.	DANE DOTYCZĄCE REALIZACJI PROCEDURY NIEBIESKA KARTA	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
1.	Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	4	4	4
2.	Liczba prowadzonych procedur „Niebieskie Karty” – ogółem	106	91	121
	- w tym z poprzedniego roku	34	25	35
3.	Liczba formularzy Niebieskie Karty- A, przekazanych do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w bieżącym roku	72	66	86
	w tym: - przekazanych przez Policję	51	48	70
	- przekazanych przez pomoc społeczną	19	17	14
	- przekazanych przez oświatę	2	1	1
	- przekazanych przez ochronę zdrowia	0	0	0
	-przekazanych przez GKRPA	0	0	1
4.	Liczba rodzin objętych Procedurą „Niebieskie Karty“	57	53	66
5.	Liczba osób w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty“	175	171	226
6.	Liczba osób wskazanych w NK jako osoby dotknięte przemocą w rodzinie	59	52	80
	w tym: - kobiety	44	45	57
	- mężczyźni	9	3	10
	- małoletni	6	4	13
7.	Liczba osób wskazanych w NK jako osoby stosujące przemoc w rodzinie	52	51	70
8.	Liczba spraw skierowanych do Prokuratury, Policji	6	8	8
9.	Liczba zwołanych grup roboczych w bieżącym roku	57	53	66
10.	Liczba spotkań grup roboczych	208	169	273
11.	Liczba zakończonych Procedur „Niebieskie Karty”, w tym z roku poprzedniego ogółem	64	39	67
12.	Liczba przypadków odebrania dziecka z rodziny przez pracownika socjalnego wykonującego obowiązki służbowe (zgodnie z art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie).	0	0	3 interwencje 5 dzieci

Zródło: Zespół Interdyscyplinarny w Solcu Kujawskim.

Wśród osób stosujących przemoc w rodzinie w znacznym stopniu alkohol jest przyczyną tego zjawiska. W 2017 roku na 66 wszczętych procedur „Niebieskie Karty” w 38 przypadkach przyczyną stosowania przemocy był alkohol, co stanowiło 57,58 % wszystkich kart, natomiast w 2018 roku na 86 wszczętych procedur „Niebieskie Karty” w 42 przypadkach przyczyną stosowania przemocy był alkohol, co stanowiło 48,84 % wszystkich kart.

Osoby i rodziny dotknięte problemem przemocy mają możliwość wsparcia i pomocy oferowanej przez specjalistów - psychologa, pracownika socjalnego i kuratora zawodowego, pracujących w Punkcie Konsultacyjnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Tab. 4. Pomoc prawna, psychologiczna i praca socjalna udzielane w Punkcie Konsultacyjnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie:

L. p.	Dane dotyczące pomocy w PK	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
1	Liczba porad i konsultacji ogółem	245	251	265

Źródło: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim

Tab. 5. Pomoc udzielana rodzinom z problemem alkoholowym:

L. p.		Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
1.	Faktyczna liczba rodzin korzystających z pomocy MGOPS	596	593	643
2.	Liczba rodzin z problemem alkoholowym, którym udzielono pomocy	65	46	43

Źródło: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim.

W 2016 roku liczba rodzin z problemem alkoholowym w stosunku do ogółu rodzin korzystających z pomocy społecznej wynosiła to 10,91 %, w 2017 roku 7,78 %, natomiast w 2018 roku 6,69 %. Jak wynika z powyższego udział procentowy rodzin z problemem alkoholowym w stosunku do ogółu rodzin korzystających z pomocy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim w 2018 roku jest niższy niż w latach ubiegłych.

Osoby borykające się z problemem alkoholowym oraz ich rodziny mają możliwość skorzystania z pomocy terapeutów w Punktach Konsultacyjnych, działających przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim. Skalę problemu ukazują poniższe dwie tabele.

Tab.6. Pomoc terapeutyczna i porady w Punkcie Konsultacyjnym dla Osób z Problemem Alkoholowym:

L. p.	Dane dotyczące pomocy w PK	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
1	Liczba porad i konsultacji ogółem	181	115	137
2	Liczba osób, które skorzystały z porad i konsultacji ogółem	50	57	90

Zródło: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim

Tab.7. Pomoc terapeutyczna i porady w Punkcie Konsultacyjnym dla Osób Współuzależnionych:

L. p.	Dane dotyczące pomocy w PK	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
1	Liczba porad i konsultacji ogółem	23	19	40
2	Liczba osób, które skorzystały z porad i konsultacji ogółem	10	11	17

Zródło: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim.

Wśród mieszkańców gminy Solec Kujawski duży problem stanowią osoby nietrzeźwe, w tym nietrzeźwi kierowcy. Z danych Komisariatu Policji w Solcu Kujawskim wynika, że w 2016 roku zatrzymano 36 nietrzeźwych kierowców, a 106 nietrzeźwych osób doprowadzono do wytrzeźwienia do PDOZ (pomieszczenie dla osób zatrzymanych). W 2017 roku zatrzymano 22 nietrzeźwych kierowców, a 98 nietrzeźwych osób doprowadzono do wytrzeźwienia do PDOZ. Natomiast w 2018 roku zatrzymano 16 nietrzeźwych kierowców, a 77 nietrzeźwych kierowców doprowadzono do wytrzeźwienia do PDOZ.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim w 2018 roku kontynuował projekt streetworker skierowany w stronę osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i osób bezdomnych oraz w stronę dzieci i młodzieży.

Streetworker (pedagog ulicy) miał za zadanie ukazać jak ważne jest zorganizowanie czasu wolnego młodym ludziom, gdyż nuda jest powodem sięgania po pierwszego papierosa, narkotyki, czy alkohol. Praca z dziećmi na ulicy ma zmienić ich perspektywę patrzenia na życie, poszerzenia i zbudowania w umysłach młodych ludzi nowych schematów zachowań, by nabywali dodatkowe umiejętności, które pomogą mu w rozwiązaniu problemów. Streetworker dociera do młodzieży zagrożonej zarówno uzależnieniem jak i wykluczeniem społecznym. Założeniem jego pracy jest praca profilaktyczno-wychowawcza, mająca na celu dostarczenie młodzieży alternatywnych form spędzania czasu wolnego, poprzez wykorzystanie typowej dla wieku aktywności, tak, aby poprzez bezpośredni, niesformalizowany kontakt z pedagogami ulicy kształtować inny styl życia niż oferuje im ich środowisko.

Powyższe dane pozwalają zdiagnozować, iż aktualnie występujące problemy alkoholowe i towarzyszące im negatywne zjawiska wymagają dalszych intensywnych działań zmierzających do ograniczania spożywania napojów alkoholowych i innych zjawisk patologicznych w tym

przeciwdziałanie przemocy oraz prowadzenie działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży.

III. ZASOBY LOKALNE DO PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI PROFILAKTYCZNEJ I POMOCOWEJ

1. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
ul. 29 Listopada 12, 86-050 Solec Kujawski,
2. Punkt Konsultacyjny dla Osób z Problemem Alkoholowym,
ul. 29 Listopada 12 , 86-050 Solec Kujawski,
3. Punkt Konsultacyjny dla Osób Współuzależnionych,
ul. 29 Listopada 12, 86-050 Solec Kujawski,
4. Punkt Konsultacyjny ds. Przeciwdziałania Narkomanii,
czynny w szkołach na terenie Solca Kujawskiego,
5. Punkt Konsultacyjny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
ul. 29 Listopada 12, 86-050 Solec Kujawski,
6. Organizacje pozarządowe i grupy samopomocowe,
7. Zespół Interdyscyplinarny i Grupy Robocze,
8. Soleckie Centrum Kultury,
9. Placówki oświaty.

IV. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami programu są wszyscy mieszkańcy gminy Solec Kujawski, a w szczególności:

- dzieci i młodzież,
- rodzice, opiekunowie i wychowawcy,
- konsumenci i sprzedawcy napojów alkoholowych,
- osoby pijące w sposób ryzykowny, szkodliwy oraz osoby uzależnione,
- rodziny osób z problemem alkoholowym,
- kobiety w ciąży,
- pracownicy podmiotów działających na terenie Solca Kujawskiego, zajmujący się zawodowo lub służbowo profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień,
- inne osoby dorosłe, w tym kierowcy.

V. CELE PROGRAMU I GŁÓWNE KIERUNKI DZIAŁAŃ

1. Cel główny:

Ograniczenie spożywania alkoholu i związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych.

2. Cele szczegółowe:

- Ograniczenie szkód zdrowotnych wynikających ze spożywania alkoholu,
- Ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego związanych z alkoholem, w tym ograniczenie skali zjawiska przemocy w rodzinie,
- Ograniczenie skali zjawiska picia alkoholu przez dzieci i młodzież,
- Ograniczenie przypadków naruszeń prawa lub innych zakłóceń życia publicznego przez osoby będące pod wpływem alkoholu,
- Ograniczenie dostępności alkoholu,
- Tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji programu,
- Ograniczenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności pomocy rodzinom,
- Zmniejszenie dostępności i zmiana struktury spożywanego alkoholu,
- Poprawa jakości działań podmiotów realizujących gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

3. Główne kierunki działań

- Profilaktyka uzależnień i edukacja publiczna,
- Pomoc psychospołeczna i prawna,
- Interwencja,
- Terapia, rehabilitacja, integracja społeczna i zawodowa,
- Współpraca, badania, analizy.

VI. ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Zadanie 1.

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu:

1. Udzielanie pomocy osobom uzależnionym oraz zagrożonym uzależnieniem od alkoholu, w następujących formach:

- a) konsultacje specjalistów,
- b) zajęcia edukacyjne, w tym warsztaty i treningi,
- c) pomoc i wsparcie psychologiczne,
- d) współpraca z innymi instytucjami i organizacjami w realizacji programów edukacyjno - korekcyjnych dla kierowców, którzy utracili prawo jazdy w związku z prowadzeniem pojazdów w stanie nietrzeźwości,
- e) zakup i upowszechnianie materiałów edukacyjnych, informacyjnych o istocie uzależnień.

2. Organizowanie, współorganizowanie, dofinansowanie udziału w konferencjach, seminariów oraz form podnoszących poziom kwalifikacji z zakresu terapii uzależnień.

Zadanie 2.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy z używaniem alkoholu, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

2.1. Działania na rzecz rodzin z problemem przemocy i uzależnień:

- a) Udzielanie pomocy poprzez: poradnictwo, wsparcie psychologiczne, edukację, psychoedukację, konsultacje specjalistyczne, mediacje rodzinne w ramach Punktów,
- b) Udzielanie pomocy rodzinom, w których występuje problem dysfunkcji wychowawczych związanych z problemem uzależnień i przemocy w rodzinie poprzez: zajęcia edukacyjne, warsztaty umiejętności życia w rodzinie, uczestnictwo w Szkole dla Rodziców, poradnictwo oraz wykłady,
- c) Prowadzenie edukacji publicznej zwiększającej świadomość rodziców i opiekunów w wychowaniu dzieci i młodzieży, korygującej postawy rodzicielskie,
- d) Prowadzenie Punktu Światło, świadczącego specjalistyczną pomoc w związku z uzależnieniem i przemocą w rodzinie, w szczególności dla krzywdzonych dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych,
- e) Prowadzenie edukacji zwiększającej wiedzę i umiejętności specjalistów oraz rodziców z zakresu przemocy w rodzinie, przemocy rówieśniczej, w tym cyberprzemocy,
- f) Realizacja założeń Gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

tworzonego w oparciu o Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2014-2020.

2.2. Udzielanie pomocy rodzinom, w których występują problemy w związku z używaniem substancji psychoaktywnych poprzez:

- a) Konsultacje specjalistów,
- b) Zajęcia edukacyjne,
- c) Warsztaty umiejętności życiowych,
- d) Treningi zachowań,
- e) Poradnictwo,
- f) Psychoterapię,
- g) Współpracę i dofinansowanie działań instytucji i organizacji pozarządowych, realizujących programy skierowane do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, szczególnie dotkniętych alkoholizmem, przemocą.

2.3. Finansowanie różnych form pomocy dla dzieci oraz rodzin, w których występują problemy w związku z używaniem substancji psychoaktywnych oraz przemocą w rodzinie, poprzez organizację wolnego czasu i wypoczynku.

Zadanie 3.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

3.1. Realizowanie, finansowanie, dofinansowywanie realizacji programów z zakresu profilaktyki uzależnień, w tym:

- a) Programów informacyjno – edukacyjnych,
- b) Programów środowiskowych,
- c) Programów rówieśniczych,
- d) Programów socjoterapeutycznych oraz innych programów zawierających elementy terapii,
- e) Programów adresowanych do tzw. „grup ryzyka“, m.in.: realizacja programów interwencyjnych na rzecz dzieci, młodzieży i rodzin z problemem alkoholowym,
- f) Programów alternatywnych z uwzględnieniem pozalekcyjnych zajęć sportowych,

- g) Programów nowoczesnej profilaktyki zintegrowanej z zastosowaniem skutecznych strategii profilaktycznych oraz rozwiązań nowatorskich,
- h) Programów edukacyjnych dla rodziców i wychowawców,
- i) Programów realizowanych w czasie wolnym od nauki, w tym podczas ferii oraz wakacji.

3.2. Prowadzenie edukacji publicznej także we współpracy z mediami publicznymi. Organizowanie i udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach, akcjach profilaktycznych.

Promocja zdrowego, bezpiecznego stylu życia, zdrowia psychicznego, poprzez organizowanie, finansowanie, dofinansowywanie różnego rodzaju imprez oraz wydarzeń społeczno - kulturalnych adresowanych do mieszkańców Solca Kujawskiego.

3.3. Prowadzenie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców oraz bezpieczeństwa ruchu drogowego.

3.4. Prowadzenie działań edukacyjnych na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez działania streetworkera.

3.5. Organizowanie, współorganizowanie szkoleń, konferencji, seminariów i innych podnoszących poziom kwalifikacji realizatorów działań z zakresu profilaktyki zintegrowanej oraz problematyki uzależnień.

3.6. Prowadzenie badań, monitorowanie problemów społecznych, związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz przemocą w rodzinie.

3.7. Opracowywanie, wykonywanie materiałów służących realizacji działań z zakresu problematyki uzależnień.

3.8. Zakup materiałów, wydawnictw, prasy do realizacji działań z zakresu problematyki uzależnień.

3.9. Inne działania z zakresu profilaktyki.

3.10. Informowanie właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych o obowiązku przestrzegania przepisów ustawy oraz Uchwały Rady Miasta i Gminy w Solcu Kujawskim w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz zasad przyznawania, kontroli i cofania zezwoleń na sprzedaż alkoholu.

Zadanie 4.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień.

4.1. Udzielanie pomocy merytorycznej, organizacyjnej, finansowej instytucjom, osobom fizycznym, organizacjom pozarządowym, w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy.

4.2. Współdziałanie z instytucjami i organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność na

rzecz przeciwdziałania uzależnieniem. W zakresie realizacji:

- a) Programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży, rodzin, w tym z grup podwyższonego ryzyka,
- b) Programów terapeutycznych dla osób uzależnionych i ich rodzin,
- c) Programów szkoleniowych dla osób pracujących z osobami zagrożonymi oraz uzależnionymi od narkotyków,
- d) Organizowania imprez promujących zdrowy styl życia.

4.3. Współpraca z ruchami samopomocowymi.

Zadanie 5.

Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych polegająca na podejmowaniu czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, ponoszenie kosztów z tym związanych oraz kosztów innych działań Gminnej Komisji.

Zadanie 6.

Podnoszenie kwalifikacji członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez udział w konferencjach, szkoleniach, warsztatach oraz związane z tym koszty udziału i dojazdu.

Zadanie 7.

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w itp.13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

VII. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Monitoring realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Solec Kujawski na rok 2020 będzie opierał się przede wszystkim na gromadzeniu i analizowaniu danych będących w posiadaniu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim, jako koordynatora Programu. Dodatkowo pozyskiwane będą informacje od innych instytucji i podmiotów w zakresie wskazanym w Programie. Działania wyznaczone do realizacji będą obszarami podlegającymi monitorowaniu i ewaluacji. Rezultatem

monitoringu i ewaluacji będą sprawozdania roczne przygotowywane przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim .

VIII. REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych koordynowana jest przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim.

Realizatorzy programu:

1. Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim – zadania:

- Przygotowanie projektu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Bieżąca koordynacja i nadzór nad formalną i merytoryczną zgodnością wykonywanych zadań z przyjętym preliminarzem,
- Przeprowadzanie analizy problemów alkoholowych i stanu zasobów w dziedzinie ich rozwiązywania na terenie miasta i gminy,
- Współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, tj. z organizacjami pozarządowymi, policją, placówkami służby zdrowia, instytucjami zajmującymi się edukacją, kulturą i sportem oraz wychowaniem w trzeźwości, kuratorami sądowymi i społecznymi.
- Nadzór i koordynacja działalności Punktów Konsultacyjnych i Punktu Świątełko.

2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – zadania:

- Inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
- Opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałą Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim, o których mowa w itp. 12 ust. 1 i 2 ustawy (limit i lokalizacja punktów, w których sprzedawane i podawane są napoje alkoholowe),
- Kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub

podawanie napojów alkoholowych (na podstawie upoważnienia wystawionego przez Burmistrza, itp. 18 ust 8 ww. ustawy), w 2017 r. przeprowadzono 12 kontroli punktów sprzedaży alkoholu, w 2018 r. przeprowadzono 4 kontrole. Natomiast w 2019 r. nie przeprowadzono żadnej kontroli z uwagi na zmianę przepisów prawa.

3. Miejskie jednostki organizacyjne, które posiadają niezbędną wiedzę, doświadczenie i potencjał kadrowy w zakresie zagadnień objętych programem.
4. Podmioty pozarządowe i podmioty wymienione w itp. 3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz inne instytucje i osoby fizyczne, poprzez zlecenie zadań programu zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

IX. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNYCH KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

1. Za udział w posiedzeniach Komisji oraz za kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych ustala się wynagrodzenie dla Przewodniczącego, Z-cy, sekretarza i członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w wysokości 8 % minimalnego wynagrodzenia.
2. Minimalne wynagrodzenie rozumiane jest, jako minimalne wynagrodzenie za pracę w 2020 r. obwieszczone przez Prezesa Rady Ministrów i ogłoszone w Dzienniku Ustaw z dnia 18 września 2019 r. poz. 1778.
3. Wynagrodzenie przysługuje za udział w posiedzeniach Komisji i wypłacane jest na podstawie listy obecności podpisanej przez przewodniczącego Komisji lub jego zastępcę i sekretarza Komisji.

X. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA ORAZ KOSZTY WYDATKÓW REALIZACJI ZADAŃ GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

1. Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.
2. Koszty planowanych wydatków na realizację zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określa załącznik nr 1 do niniejszego Programu.

Preliminarz wydatków w 2020 roku
na realizację
Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

L. p.	Rodzaj wydatków	Środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych Kwota w zł.	Środki z budżetu własnego Gminy Kwota w zł.
1.	POMOC DLA OSÓB Z PROBLEMEM ALKOHOLEM I ICH RODZIN	33 860	0,00
2.	PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINACH	33 120	0
3.	GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLEM w tym:	119 032	2000
4.	PROFILAKTYKA ZACHOWAŃ RYZYKOWNYCH DZIECI I MŁODZIEŻY w tym:	99 887	5259
a.	Prowadzenie Punktu Światelko świadczącego specjalistyczną pomoc w związku z uzależnieniem i przemocą w rodzinie, w szczególności dla krzywdzonych dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych	72 887	5259
b.	Organizacja Trzeźwościowego Festynu Rodzinnego pt. "Wspólnie przeciw uzależnieniom"	2 000,00	0,00
c.	Konkursy (plastyczne, literackie) Konkurs plastyczny „Mówimy Nie uzależnieniom”	0,00	1000,00
d.	Programy z obszaru profilaktyki selektywnej dla młodzieży z grup ryzyka - streetworker	25 000	0
5.	DOTACJE CELOWE PRZKAZANE DO SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA NA ZADANIA BIEŻĄCE REALIZOWANE NA PODSTAWIE POROZUMIEŃ (UMÓW) MIĘDZY JEDNOSTKAMI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO	791	0,00
6.	DOTACJE CELOWE Z BUDŻETU NA FINANSOWANIE LUB DOFINANSOWANIE ZADAŃ ZLECONYCH DO REALIZACJI STOWARZYSZENIOM	25 000,00	0,00
	KOSZTY OGÓŁEM:	311 690	8259

Wydatki związane z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych finansowane są z działu 851 rozdział 85154

